

Matura na drž. ženskem učiteljskem v Mariboru. Na drž. ženskem učiteljskem je končala matura, ki se je vršila pod predsedstvom vseučiliškega profesorja dr. K. Ozvalda. Prijavilo se je vseh 31 gojek IV. letnika. S slovenskim učnim jezikom so položile izpit: Aleksič Mena (z odliko), Antonac Ada, Čonč Ela, Čonč Franciška (z odliko), Golobčič Marta (z odliko), Gorup Marija, Gruden Danica (z odliko), Jančar Kristina (z odliko), Jerše Danica, Kafj Vera, Kavčič Jadviga (z odliko), Kincič Marija, Klun Karolina, Kovač Franciška (z odliko), Krašovic Mihaela (z odliko), Kurbus Milena (z odliko), Ozvatič Lea, Prelog Cecilija, Puppis Zora, Rajh Matilda, Regoršek Avreljia (z odliko), Rojnik Marija, Roškar Neža, Urbajs Alojzija, Urbas Antonija, Visenjak Marija. S slovenskim in nemškim učnim jezikom: Borko Elvira, Lochert Bexina, Monari-Neufeld Silvija, Verbek Neža (z odliko). Eni kandidatinji je dovoljen izpit v jesenskem roku.

Samoumor. V sredo zjutraj se je obesil v Mariboru na Koroški cesti 104 železničar Anton Koban. Celo noč je lovil v Dravi ribe, ko se je vrnil zgodaj zjutraj v svoje stanovanje, je izvršil iz dosedaj nepojasnjenega vzroka samoumor. Pri njem je bila hčerka, ki je zapazila prepozno katastrofo. Žena Kobanova se mudi že dalje časa v Dalmaciji. Policijska komisija je napravila takoj pregled in ugotovila, da gre za samoumor.

Škofijska zveza društva »Krščanska šola« ima svoj redni letni občni zbor v Mariboru dne 21. julija 1927 ob 2. uri popoldne. Pozivamo vse podružnice, ki še doslej niso imele svojih občnih zborov za leto 1927, da čimprej zaostojijo tozadevni določili društvenih pravil ter nemudoma javijo v Maribor na odbor škofijske zveze imena in naslove odbornikov, zlasti dopisovalca. Obnem z občnim zborom se vrši dne 21. julija v Mariboru zelo važno posvetovanje o velikih nalogah krščanske šole, ki jih mora v bližnji bodočnosti izpeljati. Odbor škofijske zveze.

Izletniški vlaki v Dravsko dolino. Direkcija državnih železnic v Ljubljani je določila potniška vlaka št. 1712 z odhodom iz Maribora gl. kol. ob 5.38 uri zjutraj ter št. 1715 s prihodom v Maribor gl. kol. ob 21.04 uri zvečer kot izletniška vlaka za nedelje in praznike do vsehvi 30. septembra 1927. Za te vlake je izletnikom dovoljen 50 odstotni popust v II. ali III. razredu na ta način, da se pri odhodu kupi izletniška povratna vozna karta za polovično ceno od normalnih vozniških cen. Te izletniške karte se izdajajo za nedelje in praznike ter veljajo en dan za vožnjo tja in nazaj. Na razdalje preko 60 km, torej iz Maribora gl. kol. do Dravograda, Guštanja in Prevalj se izdajajo izletniške karte tudi za sobote in dneve pred prazniki za določene vlake ter veljajo dva dni za vožnjo tja in nazaj. Ako je bila izdana izletniška karta na tako razdaljo za nedelje, oz. za praznik, velja za povratek tudi v ponedeljek oziroma na dan po prazniku. Te določbe stopijo v veljavo s 25. oziroma 26. junijem. Izletniške povratne vozne karte izdaja v predprodaji biljetarna »Putnika« v Mariboru, Aleksandrova cesta 35.

»Jutrov« dopisnik dr. Avguštin Reisman obsojen. Pod gornjim naslovom je poročal »Slovenski Gospodar« v štev. 23, da je bil tir. Reisman v tožbi poslanca Žebota obsojen in da mora plačati tudi vse pravne stroške. To ne odgovarja resnici. V tej tožbi dokaza radi nemškutarških mešarskih pomočnikov sploh nisem nastopil, pač pa za vse druge očitke proti poslancu Žebotu, glede katerih se mi je dokaz resnice popolnoma posrečil in čognal, da je poslanec Žebet bil res glavni vnbacitelj na shodu dr. Korošca, da je več ljudi s silo spravil s shoda, surovo nastopal in nekega delavca neusmiljeno pretepel ter nekemu mladniku nastil samokres na prsa. Glede teh očitkov me je sodišče oprostilo. Izrek glede stroškov v sodbi pa se glasi, da imam nositi stroške po § 389 kpr., zvezane z obsodbo in tozadevnim postopanjem. Stroške, združene s postopanjem, nanašajočim se na oprostilen izrek po § 390 kpr., to je za dokazovanje resnice, ki je zavzelo največji del razprave, pa mera nositi tožitelj, poslanec Žebet sam pri svo-

jem in mojem odvetniku ter sodišču. — Dr. Avg. Reisman, odvetnik v Mariboru.

Železniški uradnik iz Pragerskega se ustrelil. V nedeljo proti polnoči se je ustrelil v glavo iz samomorilnega namena mlad železniški uradnik iz Pragerskega Stanko Bergant. Obiežal je pri priči mrtve. Kaj ga je gnalo v prostovoljno smrt, še ni znano.

Umor v Slovenskih gorah. V šentlenartskem okraju v Smolincih se je doigral zadnje dni doslej še nepojasnjen umor. Komaj 24 let stari posestnik Franc Pučko se je vračal proti domu od svoje sestre Jožefe, kjer je kosil. Na povratku ga je v noči nekdo ustrelil iz samokresa v trebuh tako, da se je zgrudil Franc nezavesten in tako tudi obležal. Mimoideči so ga našli drugo jutro, ga naložili ter peljali v bolnico v Ptuj. Pred prihodom v ptujsko mesto je Pučko podlegel strelu in so ga spravili mrtvega v mrtvašnico na pokopališču v Rogoznici. Tukaj so truplo raztelesili in nato pokopali. Kdo ga je in zakaj je bil Pučko ustreljen, še ni znano ter pojasnjeno. Pučko je bil znan kot zelo miroljuben in sploh ni imel osebnih sovražnikov.

Finančna straža obstrelila tihotapca. Na meji pri Gederovcih v Prekmurju je zalotila finančna straža znanega tihotapca Novaka iz okolice Čakovca. Financar ga je pozval, naj stopi ter se uda, a tihotavec se je spustil v beg. Stražar je seve ustrelil za beguncem in ga pogodil. Teško ranjenega Novaka so prepeljali v bolnico v Radgono.

V smrt radi bolezn hčerke. V Gomilah pri Ptuj in sicer v občini Iršovci je izvršil samomor 65 let stari posestnik Josip Kurbus. Obolela mu je namreč njegova druga hčerka, katero je najbolj ljubil izmed vseh otrok. Radi bolehanja hčerke se je oprijela sicer imovitega Kurbusa taka duševna potrtoš, da si je vzel sam življenje. Kurbus je izvršil samomor v popolni duševni zmedenosti.

Zrelstni izpiti na ptujski gimnaziji so se pričeli dne 13. junija ter so se končali pod predsedstvom ravnatelj g. dr. J. Komljanca dne 22. junija. Izpit je položilo 11 kandidatov in sicer: Budan Julij, Ferlan Tomaž, Horvat Stanko, Jamšek Stanko, Kavčič Skalko, Močunič Matevž, Munda A., Abram Angela, Orešnik Franc, Smodič Emilija, Sok F. Trije kandidati so bili zavrnjeni za jesenski rok, za celo leto ni padel nobeden.

Otok smrtno ponesrečil. Na Spodnjem Lanovžu v Celju so se v ponedeljek dopoldne igrali na nekem dvorišču mali otroci. K zidu je bil prislonjen velik in težak zaboj. Starejši sin tesarja Borka je splezal nanj in ga je odrinil od zida tako, da se je po nesreči prevrnil in podrl na tla mlajšega štiriletnega brata Pepčka. Na vpitje prestrašenih otrok so prihiteli domačini in izvlekli smrtno ponesrečenega otroka izpod zaboja. Odnesli so ga v stanovanje staršev, kjer je ležala bolna mati. Deček je na poškodbah — imel je zdrobljeno lobanjo — kmalu izdihnil.

Novo telefonske ter brzojavne zveze v naši državi. Mariborska glavna pošta bo dobila še to jesen takozvano avtomatično telefonsko centralo, kakor jo že imata Ljubljana in Zagreb. Pri avtomatičnem telefonu odpadejo telefonistije, ki so bile doslej glavni kamen izpodtike pri telefonu. — Mednarodna kabelska zveza bo zvezala glavna središča naše države z zunanjim svetom. Ta nova telefonska zveza po debelem kablju bo šla po prog: Maribor—Sevnica ob Savi—Zagreb—Belgrad. V Sevnici ob Savi bo centrala, katero že gradijo. Od Sevnice se bo tudi ocepila prog proti Ljubljani in Trstu. — Telefonsko zvezo dobi Sv. Miklavž pri Ormožu. — Gornje Prekmurje, ki ni imelo doslej ne brzojava in še manj pa telefona, bo zvezano z Mariborom brzojavno in telefonično. Proga bo vezala te kraje: Maribor—Murska Sobota—Bodonci—Gornja Lendava—Rogačevci. Delo bo izvršil gradbeni oddelek mari-

barske pošte. Tozadevni načrti so že izdelani in odobreni. Z delom bodo začeli takoj.

Pretep pri Sv. Jederti nad Laškim. Š. Francelj in V. Jožko sta si že dolgo bila prijatelja, kakor pes in maček. V nedeljo, dne 12. junija, se jima je v gostilni ponudila prilika, da si od blizu pogledata v oči. Njune prijateljske poglede pa so spremljali koli in nož, ki so pri tem postali krvavi. Zato so nazadnje Francelja naložili na voz in zapeljali v celjsko bolnišnico, Jožka pa, ki je hotel ubežati, so nekje na Hrvaškem orožniki ustavili in zavrnili na rakovo pot. Sodnija bo ugotovila, kateri je imel več korajže, ki jo je po stari slovenski navadi podprl — alkohol.

Smrten padeč z II. nadstropja. Iz Trbovelj nam poročajo: V sredo zvečer okoli 11. ure se je zgodila na Vodah v rudniški stanovanjski hiši ob stari bolnici nesreča, ki je sosede zbudila iz prvega spanja, razburila živce vseh stanovalcev hiše in se zjutraj razširila naglo po okolici. Padel je namreč iz II. nadstropja rudniški poduradnik g. Ivan Deželak, zaposlen v osrednji delavnici. Nesreča se je zgodila, kakor se domneva, ko se je, prišedši domov, naslonil preveč s telesom na ograjo in tako izgubil ravnotežje ter padel na tla pred stanovanje g. Stanka Keše, ki je ravno prišel iz popoldanskega šihita in je bil pri večerji. Ko je g. Keše zaslišal težek padeč, gre gledat in vidi na tleh v krvi ležati Deželaka. Peklical je takoj sosede na pomoč, ki so nato ponesrečenca odnesli v bližnjo staro bolnico. Ko ga je pozvali zdravnik dr. Baumgarten preiskal, je konstatiral, da je ubita lobanja. Kri je uhajala iz nosa in iz ušes. Pokojni Deželak je bil star okoli 35 let. Žalostno pri tem je to, da mu je žena bolna in se nahaja na spremembi zrak v Savinjski dolini. Zapušča ženo in še tri male otročke. Bil je pri pevskem društvu »Zvon« tenorist in ga bo društvo težko pogrešalo.

Groza vremenska nesreča v Ratečah na Gorenjskem. V sredo, dne 22. junija, je zadelo obmejno občino Rateč na Gorenjskem strašna nesreča. Po krasnem solnčnem dnevu je prihrumela na večer okrog 6. ure s koroške strani nevihta s točo in viharjem. Nastala je vremenska nesreča, kakršne ne pomnijo najstarejši ljudje. Tekom 10 minut je bil ves trud že itak komaj se za obstanek borečega rateškega kmeta uničen. Med bliskom in gromom se je vsula gošta toča, ki je v kratkih minutah pokrila njive in travnike s plastjo debelo do 20 cm. Polja, ki so ravno letos obetala dobro letino, so se izpremenila v čisto zimsko pokrajino. V Ratečah je vladala groza, strahotnejša kakor ob vsakem požaru. Vihar je divjal s tako silo, da se je tresla zemlja in se šibila slemena. V vasi sami je po državni cesti voda nanesla toliko toče, da je bila cesta po nekaterih krajih zasuta do pol metra visoko in še več. Bil je pravi sodni dan. Brez presledka je udarjala strela. Z zvoniča je klenkal plat zvona, ženske in otroci so drhteč jokali od groze. Mnogo ljudi ni moglo niti pravočasno pobegniti s polja domov, ker jih je nevihta zajela na prostem in so torej morali poiskati najbližje zavetišče. Nekateri so v strahu pred treskajočo streljo legli na zemljo in jih je tolkla toča. Ker je med neurjem tudi strašno lilo, so hudourniki v kratkih trenutkih poplavlili vas in je voda zalila domove in hleve. Komaj so rešili živino, nekaj drobnice pa je seve potonilo. Poškodovanih je mnogo hiš, kajti toča je bila debela kakor oreh in je ležala še dolgo po polju in cestah ter so jo morali odmetavati, kakor po zimi sneg. Nevihta je, kakor rečeno, prišla s koroške strani, kjer je prej istotako moralo razsajati strašno neurje. Usmerila se je preko Rateč na jug čez Ponco, tako da je sosedna občina Kranjska gora s Podkorenem ostala obvarovana. Ljudje so ob ves pridelek in ne vedo, s čem se bodo preko zime preživljali. Uničeni niso samo vsi poljski pridečki. Tudi trava na trav-

Naša društva.

Orlovska podzveza, ekspozitura Celje—Maribor priredi v nedeljo, dne 10. julija 1927 v Celju javni nastop s sledečim sporedom: Dopoldne: po prihodu vlakov pohod po mestu, ob 9. uri sv. maša v opatijski cerkvi. Popoldne: ob 4. uri na dvorišču Mestne osnovne šole telovadni nastop: 1. članice: proste vaje; 2. lahka atletika: a) skok s palico, b) štafetni tek; 3. članice: simbolične vaje; 4. orodna telovadba: a) člani, b) vaditelj; 5. člani: proste vaje. Vstopnina: sedeži I. vrste 15 D, II. vrste 10 D, stojišča 8 D. Sodelujeta godba celjskih železničarjev in rudarska godba iz Griž.

Kapla na Kozjaku. Dne 19. junija je stopila kapelska mladina prvič pred javnost z ljudsko igro »Domen« in po igri s pevskimi točkami domačega pevskega zbora. Težavna in trudapolna je bila naša naloga, zakaj igralci kakor pevci so bili še sami nevešči ljudje, ki se po večini odra niso videli, kaj šele igrali. — Tudi s pevci ni bilo nič boljše. Najprej jih je bilo treba naučiti not in ko smo kolikor toliko spoznali sekirice, smo polagoma začeli peti iz Mohorjevih pesmaric. Teško nalogo smo si nadejali, ko smo se odločili, da pokažemo sad našega truda tudi občinstvu, ki nam je bilo po večini večinoma naklonjeno in nas je po možnosti tudi moralno in materialno podprlo. Ze smo obupavali, kajti je že tako pri mladini, da se hitro ogreje za kako stvar, potem pa ravno tako hitro tudi odpove. Precej jih je odpadlo... Tisti pa, ki smo ostali, smo garali naprej in prišli so zopet novi, ki so vzrajali do konca. Takrat pa, ko smo videli, da bomo kos svoji nalogi, takrat smo pljunili v dlan, si zavihali rokave do komolcev, stisnili pesti ter enoglasno kriknili: »Mi moramo, mi moramo na plan!« Prišla je tretja nedelja v mesecu juniju, ko je kmetska mladina iz Kaple prvič stopila pred številne goste od blizu in daleč ter pokazala in jasno dokumentirala, da ni zadnja, kakor so si nekateri mislili. Starši so videli nastop svojih sinov in hčera in še danes, če le koga srečam, me vprašujejo: »Boste še drugič tudi kaj priredili?« — Ledino smo začeli orati, prve brazde so že zorane, odnehali ne bomo poprej, dokler ne bomo kaplanci verni drugovi drugih kmetijskih sinov in deklet.

Sv. Benedikt v Slov. gorah. Gotovo se je vsem v spominu predstava igre »Na dan sodbe«, katero je v splošno zadovoljnost uprizoril orlovski odsek na binkoštni ponedeljek. Spročamo sedaj, da se bo igra »Na dan sodbe« ponovila na Petrovo, dne 29. t. m. Pričakujemo, da nas tudi tokrat posetite v obilnem številu. Bog živi! Odbor.

Katoliško prosvetno društvo v Sv. Petru pod Sv. gorami vabi vlnudno vse prijatelje prosvete na slavnost blagoslovitve temeljne kamna za Društveni dom v Sv. Petru, ki se vrši v nedeljo, dne 3. julija 1927. Spored: 1. Ob 6. uri vohd vseh tukajšnjih organizacij v cerkev; 2. v cerkvi pridiga in sv. maša, med sv. mašo skupno obhajilo članov tukajšnjih organizacij; 3. po sv. maši odhod na stavbišče, kjer se vrši: a) slavnostni govor, b) podpisovanje na pergament, koji se vzida v temeljni kamen, c) blagoslo-

vitev temeljnega kamna. Pri celi slovesnosti sodeluje polnoštevlna godba iz Desinič.

Viničarski vestnik.

V Ljutomeru se je dne 12. jun. vršil občni zbor centrale SZV, na katerem so delegati kot zastopniki članov skupin: Ljutomer, Sveljina, Sv. Miklavž pri Ormožu, Litmerk, Kapela, Gor. Radgona, Zavrč, Sv. Barbara v Halozah, Sv. Peter pri Mariboru in Maribor sklenili, podati naši javnosti v smislu svojih zahtev za odpravo obstoječih krivic, naslednjo resolucijo: 1. da se od strani delodajalcev in njihovih nameštencev vsiljuje viničarskemu delavstvu podaljšanje delovnega časa, ne da bi se zaeno zvišal tudi zaslužek; 2. da se od strani delodajalcev vsiljuje akordno delo, pri katerem viničar dnevno ne zasluži niti najbolj minimalne dnevne mezd 3 Din; 3. nekateri delodajalci, predvsem veleposestniki, pridružujejo denarna izplačila delavcem po več mesecev, kar povzroča v viničarskih družinah nezadovoljnost ter še večjo bedo in pomanjkanje; 4. da nekateri delodajalci in njih nameštenci naravnost nečloveško postopajo s svojimi viničarji, jih šikanirajo in preganjajo in da so posebno prizadeti tisti, ki so organizirani; 5. da se stari in onemogli viničarji največkrat vržejo iz službe, ne oziraje se nato, da so vse svoje življenjske moči žrtvovali delodajalcem, ter so danes prepuščeni sami sebi, svoji kruti usodi ter beračenju. Z ozirom na navedene ugotovitve smatra občni zbor zaupnikov za svojo dolžnost, da dvigne odločen protest proti vsem in vsakomur, ki viničarju ne prizna dostojnega in človeka vrednega življenja. Zahtevamo, da se uveljavi čimprej viničarski red tak, da bode viničar imel po njem popolno zaščito zoper gorostastne krivice in zoper gotove brezmejne izkoriščevalce. Zahtevamo, da se izvede starostno zavarovanje ter od merodajnih činiteljev podpre gnotno vzajemno zavarovanje naše organizacije, kakor so tega deležni drugi delavski stanov. Zbor odločno protestira proti vsaki kršitvi osebne svobode viničarjev in kršenju delavskih pravic. Zahteva brezpogojno svobodo organizacije in odločno zavrača vse mahinacije, s katerimi se položaj viničarjev še postruje. Zbor pozivlja celokupno viničarsko ljudstvo, da se solidarno organizira, ker edino po organizaciji je možno uspešno odpravljati krivice in drugo, kar nas danes teži. Samo v organizaciji je naša rešitev!

Skupina Sv. Miklavž pri Ormožu je priredila dne 6. junija ljudsko tombolo. Odbor skupine izreka na tem mestu javno zahvalo vsem darovalcem darov in prispevkov. Bog povrni stoter! Od dobička tombole je odbor nakazal sedemnajstim članom ekupine primerne izredne podpore. To samo edino onemogli ali bolehnim starčkom, ki niso za prav nobeno delo ter se preživljajo z beračenjem ali dobrotljivostjo svojcev. Nakazala se je od te vsote tudi nezgodna podpora 200 Din članici Mariji Fekonja, ki si je zlomila nogo ter morala ostati več tednov v ormoški bolnici. Nikjer ne more priti ljubezen do bližnjega ter stanovska zajemnost do tolikega izraza kot samo v organizaciji. Nam nasprotni elementi bodo pa seveda rekli, da ljudi farbamo in si žepo krpamo. Odbor.

Jubileji zaslužnega g. dekan a.

Dne 18. julija t. l. bo slavil znani, priljubljeni ter obče spoštovani g. dekan ter duhovni svetnik Marko Tomažič v Kozjem redke ter pomenljive jubileje.

Omenjenega dne bo minulo 40 let, kar je bil g. dekan posvečen v mašnika ter živita od njegovih tovarišev, ki sta bila posvečena iz III. bogoslovnega letnika le še č. g. kanonik ter dekan Čiček in župnik Ulčnik.

S 40letnico mašništva bo slavil g. dekan tudi 30letnico, odkar je nepretrgoma načelnik kozjanskega okrajnega zastopa. G. Tomažič je še menda po prevratu edini izvoljeni načelnik, ker drugim okrajnim zastopom načeljujejo le gerenti.

In njegov tretji jubilej bo 20letnica, ko je bil imenovan za dekana obširne in težavne dekanije Kozje.

Ob priliki zgoraj naštetih jubilejev pri vsem obilnem delu in delovanju v blagor naroda in cerkve v vsemi močmi vestno ter požrtvovalno delujoči g. slavljence zasluži, da se ga spomni jubilar »Slovenski Gospodar«.

G. Marko Tomažič se je rodil dne 8. junija 1861 v Ljutomeru. Gimnazijo je dovršil v Varaždinu, bogoslovje v Mariboru in je bil že kot kaplan znan po svoji gorečnosti v hiši božji, priljubljenosti in neustrašeni delavnosti na narodnem polju. V živem in najboljšem spominu še imajo danes takrat mladega kaplana Tomažiča v Trbovljah, kjer je svoj čas tako uspešno posređoval pri rudarski stavki in si osvojil srca delavstva.

Mlad in krepek je prišel za župnika na Pilštajn, kjer se je lotil v družbi rajnega kozjanskega notarja dr. Barleta in takratnega okrajnega zdravnika dr. Jankoviča narodno budnega in izobraževalnega dela v zapuščenem in nemškutarškem kozjanskem okraju.

S svojo neustrašeno besedo in z delom v družbi načelnika pri okrajnem zastopu je prubdil celi okraj toliko, da je volil slovensko pri vseh volitvah in bil glavna opora narodno krščanske stranke, s katero je prodiral v Slovenski Štajer takrat mladi dr. Anton Korošec.

Ni bilo tedaj lahko potisniti Nemce in nemškutarje v manjšino pri raznih volitvah in posebno še pa pri okrajnem zastopu. To je dosegel s svojo zgornostjo in priljubljenostjo pri priprostem narodu g. župnik pilštajnski Marko Tomažič. Iz Pilštajna je prišel za dekana v Kozje in ravno tukaj je v družbi rajnega notarja in dr. Jankoviča dosegel, da je ta prej skoz in skoz nemškutarški trg dobil v primeroma kratkih letih čisto slovensko lice.